

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR-4101-12-05/2012
P/12/185

Wrocław, dnia 17 grudnia 2012 r.

**Pan
Płk SG Artur Wąsowski
Komendant Ośrodka
Szkoleń Specjalistycznych
Straży Granicznej
w Lubaniu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o NIK² (dalej: ustawa nowelizująca), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Ośrodek Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu, zwany dalej „Ośrodkiem” lub „OSS SG”, w zakresie funkcjonowania szkół i ośrodków szkoleniowych Straży Granicznej w latach 2009 – 2012 (I kw.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, Najwyższa Izba Kontroli – stosownie do art. 60 ustawy o NIK, w związku z art. 2 ustawy nowelizującej - przekazuje Panu Komendantowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działalność Ośrodka w zakresie organizacji kształcenia i szkolenia funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej. Pozytywnie ocenić należy realizację zadań statutowych dotyczących: organizacji i prowadzenia szkoleń, zabezpieczenia odpowiedniej kadry szkoleniowej, wyposażenia Ośrodka w niezbędne pomoce dydaktyczne, jak również zagwarantowania potrzeb w zakresie obiektów i pomieszczeń dydaktycznych oraz bazy żywieniowo-internatowej. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły natomiast niedostatecznego stopnia wykorzystania, zarówno posiadanej bazy naukowo-dydaktycznej (od 15,5% w 2010 r. do 89,0% w 2012 r. (I kw.)), jak również bazy noclegowej (od 23,4% w 2010 r. do 70,1% w 2012 r. (I kw.)). Ponadto nieterminowo przeprowadzano przeglądy okresowe obiektów budowlanych oraz nie realizowano zaleceń z nich wynikających.

Przyjęta ocena wynika z uwag i ocen częściowych przedstawionych poniżej.

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

² Dz. U. nr 227, poz. 1482 ze zm.

1. Ośrodek został utworzony z dniem 1 października 2009 r. na bazie zlikwidowanego Łużyckiego Oddziału Straży Granicznej w Lubaniu. Jego zadania i organizację określał statut OSS SG nadany przez Komendanta Głównego SG³. Zgodnie z ww. statutem podstawowym zadaniem Ośrodka było szkolenie i przygotowanie funkcjonariuszy i pracowników Straży Granicznej (SG) do prawidłowego wykonywania zadań określonych w ustawie o Straży Granicznej⁴ oraz innych przepisach wykonawczych do tej ustawy. Ośrodek prowadził w szczególności: szkolenia w zakresie szkoły chorążych dla przewodników psów służbowych; kursy doskonaląco–atestacyjne dla przewodników psów służbowych; szkolenia specjalistyczne z zakresu kynologii służbowej, szkolenia w zakresie postępowania w sprawach cudzoziemców. Ośrodek przeprowadzał także szkolenia podstawowe dla funkcjonariuszy SG oraz szkolenia z zakresu szkoły podoficerskiej.

W skład Ośrodka wchodziło 4 zakłady dydaktyczne (szkolenia ogólnego, służby granicznej, ds. cudzoziemców i kynologii⁵), zakłady organizacji dydaktyki i zabezpieczenia szkolenia oraz wydziały: techniki i zaopatrzenia, łączności i informatyki. Ponadto w strukturze Ośrodka był również Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej oraz Obiekt Szkoleniowy w Szklarskiej Porębie

W ocenie NIK funkcjonowanie systemu szkolenia organizowanego przez Ośrodek zapewniało prawidłową realizację przypisanych mu zadań. Podstawę tej oceny stanowi właściwa organizacja i dokumentowanie szkoleń prowadzonych w zakresie określonym zarządzeniem nr 54 Komendanta Głównego SG z dnia 10 września 2010 r. w sprawie zakresu oraz szczegółowych zasad szkolenia funkcjonariuszy i pracowników SG⁶.

Proces dydaktyczny w zakresie szkoleń kwalifikowanych⁷ realizowano w oparciu o plany i programy nauczania zatwierdzone przez Komendanta Głównego SG, natomiast szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego - w oparciu o programy zatwierdzane przez Komendanta OSS SG⁸. W latach 2010 – I kw. 2012 Ośrodek opracował łącznie 122 programy szkoleń, z tego 97 (86,6%) dotyczyło kursów doskonalących, 8 (7,1%) szkoleń specjalistycznych i 7 (6,3%) kursów doskonaląco - atestacyjnych z zakresu kynologii służbowej.

Ośrodek przeprowadzał badania poziomu i jakości realizacji programów nauczania poprzez prowadzenie ewaluacji szkoleń specjalistycznych i kursów doskonalących (za pomocą anonimowych ankiet ewaluacyjnych⁹) oraz hospitacji¹⁰ zajęć. Hospitacje (oceniające, doradcze i diagnozujące) realizowano w Ośrodku na podstawie rocznych planów hospitacji. Każdorazowo, po przeprowadzeniu hospitacji, jej wyniki poddawano analizie a wnioski i spostrzeżenia omawiano podczas rozmowy pohospitacyjnej¹¹ i na odprawach dydaktycznych¹². W

³ Statut stanowił załącznik do zarządzenia nr 68 Komendanta Głównego SG z dnia 30 września 2009 r. w sprawie utworzenia, organizacji i zakresu działania Ośrodka Szkoleń Straży Granicznej SG w Lubaniu ze zm.

⁴ Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675 ze zm.)

⁵ Zakład Kynologii OSS SG w Lubaniu jest jedyną komórką w strukturach Straży Granicznej zajmującą się przede wszystkim planowaniem, organizacją i realizacją działalności kynologicznej w zakresie m.in. szkolenia kandydatów na przewodników, przewodników oraz psów służbowych: •patrolowo-obronnych; •tropiących; •wyszukujących narkotyki; •wyszukujących materiały wybuchowe i broń,

⁶ Dz. Urz. Komendy Głównej Straży Granicznej nr 10, poz. 43 ze zm.

⁷ dotyczy szkolenia podstawowego oraz następującego po nim szkolenia podoficerskiego.

⁸ po uprzednim uzyskaniu ich akceptacji przez służby Komendy Głównej SG.

⁹ za pomocą anonimowej ankiety ewaluacyjnej od słuchaczy zbierane były informacje dotyczące m.in. oceny warunków zakwaterowania, organizacji żywienia, procesu szkolenia oraz mocnych i słabych stron szkolenia/kursu.

¹⁰ rozumianej jako wizyty osoby hospitującej u osoby realizującej zadania dydaktyczne Ośrodka; polegały na dokonaniu bezpośredniej obserwacji, analizie i oceny poznanych elementów realizowanego procesu dydaktycznego i umożliwiały gromadzenie informacji o pracy prowadzącego zajęcia w celu dokonania jej oceny oraz wspomagania kadry dydaktycznej w spełnieniu przez nią wymagań w zakresie jakości pracy Ośrodka i podejmowaniu nowatorstwa pedagogicznego.

¹¹ w dniu realizacji hospitacji, lub najpóźniej do 3 dni po jej przeprowadzeniu.

¹² odprawy dydaktyczne Zastępca Komendanta przeprowadzał 1 raz w tygodniu.

okresie objętym kontrolą przeprowadzono łącznie 153 badania ewaluacyjne oraz 103 hospitacje (tj. 80% planu hospitacji¹³). Analizy z tych badań, sporządzane w okresach kwartalnych i rocznych, były przedkładane Komendantowi OSS SG oraz prezentowane na posiedzeniach Rady Pedagogicznej Ośrodka.

Na podstawie próby kontrolnej obejmującej 3 szkolenia kwalifikowane¹⁴ oraz 9 szkoleń w ramach doskonalenia zawodowego¹⁵ ustalono, że programy tych szkoleń zostały w pełni zrealizowane, zarówno w zakresie tematycznym, jak i godzinowym.

2. W latach 2010 – 2012(I kw.)¹⁶ przeprowadzono w Ośrodku 6 szkoleń kwalifikowanych, które ukończyło łącznie 283 funkcjonariuszy¹⁷, z tego 155 (54,8%) osób ukończyło szkolenie z oceną „bardzo dobry” i 128 (45,2%) z oceną „dobry”. W przypadku doskonalenia zawodowego¹⁸ zorganizowano łącznie 204 szkolenia/kursy, które w 2010 r. ukończyło 4.640 funkcjonariuszy i 347 pracowników cywilnych GS, w 2011 r. kolejno: 2.795 i 475, a w 2012 r. (I kw.) odpowiednio: 545 i 74. Przeprowadzono także - na podstawie decyzji Dyrektora Biura Kadr i Szkolenia Komendy Głównej SG¹⁹ - 29 kursów/szkoleń kynologicznych dla przewodników z psami, które ukończyło z wynikiem pozytywnym 466 funkcjonariuszy (na 471 uczestniczących).

OSS SG przeszkolił również 1.785 funkcjonariuszy i pracowników SG w zakresie bhp²⁰ oraz dodatkowo zrealizował szkolenia²¹ dla 1.454 osób z instytucji zewnętrznych, w tym dla Izby Celnych (826 osoby), Policji (468) i pozostałych²² (160).

W badanym okresie Ośrodek zrealizował łącznie 14.566 godzin dydaktycznych, w tym dominujący udział, bo aż 96,7% (14.090 godzin), stanowiły godziny na rzecz Straży Granicznej, a następnie na rzecz Izby Celnej – 2,1% (294 godz.), Policji – 0,8%(124 godz.) oraz innych jednostek zewnętrznych - 0,4 % (58 godz.).

Na podkreślenie zasługuje ponadto fakt, iż na podstawie zawartych umów z Europejską Agencją ds. Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (zwaną dalej „Frontex”²³) w badanym okresie Ośrodek (jako Akademia Partnerska) zabezpieczał logistycznie organizację 8

¹³ przyczyną braku pełnej realizacji planu hospitacji były absencje chorobowe, podróże służbowe, zmiany kadrowe, inne zajęcia służbowe.

¹⁴ dotyczy: •szkolenia podoficerskiego dla funkcjonariuszy w służbie stałej (pluton I – 16 osób) w okresie od 27.09.2011 r. do 29.10.2011 r.; • szkolenia podstawowego dla funkcjonariuszy w służbie przygotowawczej (grupa szkol. IV – 22 osoby) w okresie od 3.01.2012 r. do 18.05.2012 r. – badaniem objęto: ramowe programy tych szkoleń, dzienniki lekcyjne oraz miesięczne plany zajęć Ośrodka.

¹⁵ badaniem objęto: Roczne Harmonogramy Doskonalenia Centralnego Ośrodka; programy i dzienniki lekcyjne badanych szkoleń.

¹⁶ w okresie od 1 października do 31 grudnia 2009 r. Ośrodek nie prowadził działalności szkoleniowej - prowadzony był nabór funkcjonariuszy oraz pracowników do wykonywania obowiązków w nowopowstałej jednostce organizacyjnej SG, ponadto realizowano czynności związane z przygotowaniem i organizacją Ośrodka do pełnego funkcjonowania.

¹⁷ w tym: •szkolenia podstawowe i podoficerskie w służbie czynnej, kolejno 135 i 78 funkcjonariuszy; • szkolenie podoficerskie w służbie stałej – 70 funkcjonariuszy.

¹⁸ doskonalenia centralne, lokalne i zewnętrzne.

¹⁹ Dyrektor Biura Kadr i Szkolenia KG SG corocznie wydawał decyzję w sprawie zakupu i tresury psów służbowych oraz szkolenia i doskonalenia przewodników psów służbowych w Ośrodku – ww. decyzje określały rodzaje i terminy prowadzonych szkoleń oraz limity dla poszczególnych jednostek organizacyjnych SG w tym zakresie.

²⁰ na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. nr 180, poz. 1860 ze zm.).

²¹ dotyczyły m.in.: wykorzystania broni palnej oraz środków przymusu bezpośredniego, techniki zabezpieczania obiektów i środków transportu; metod nielegalnego przewozu osób i towarów; nielegalnej imigracji; nielegalnej pracy cudzoziemców; nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi oraz bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi.

²² w tym m.in. dla Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, Żandarmerii Wojskowej w Żaganiu, Straży Ochrony Kolei w Węglińcu, Zakładu Kamego w Zarębie, Straży Miejskiej w Lubaniu.

²³ Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej została ustanowiona na mocy rozporządzenia Rady (WE) z 25 listopada 2004 r.; Agencja FRONTEX koordynuje współpracę operacyjną między państwami członkowskimi w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi, wspomaga państwa członkowskie w szkoleniu funkcjonariuszy straży granicznej.

szkoleń realizowanych przez Frontex²⁴, w których brało udział 172 uczestników z 30 krajów Europy. Koszty tych szkoleń w kwocie 83,7 tys. euro zostały w całości zrefundowane przez Frontex.

W toku kontroli NIK zwróciła się do Komendantów trzech Oddziałów SG w sprawie oceny poziomu umiejętności i przydatności do służby w SG absolwentów Ośrodka po odbytych szkoleniach podstawowych i następujących po nich szkoleniach podoficerskich. Z uzyskanych informacji - dotyczących 79 osób - wynikało, że nabyły one niezbędną wiedzę warunkującą skuteczną realizację ustawowych zadań SG w zakresie przewidzianym programem tych szkoleń, przy czym aż 75 (94,9%) absolwentów uzyskało ocenę bardzo dobrą lub dobrą, natomiast pozostałych 4 (5,1%) - ocenę dostateczną.

3. NIK ocenia pozytywnie kwalifikacje kadry dydaktycznej Ośrodka oraz efektywność jej kształcenia. Ośrodek dysponował bowiem odpowiednio przygotowaną kadrą wykładowców i instruktorów, zapewniającą prowadzenie zajęć na wymaganym poziomie merytorycznym. Kadra ta - poza wymaganym wykształceniem - posiadała doświadczenie w pracy w jednostkach poszczególnych służb, nabyte bezpośrednio w Łużyckim Oddziale SG i Ośrodku Tresury Psów Służbowych, tj. w jednostkach, na bazie których powstał Ośrodek. Na koniec I kw. 2012 r. wyższym wykształceniem legitymowało się Kierownictwo OSS SG (4 osoby), natomiast wśród osób zabezpieczających proces dydaktyczny (89 osób funkcjonariuszy²⁵ i 14 pracowników cywilnych), wyższym wykształceniem legitymowało się odpowiednio: 79,8 % i 50,0 %.

W okresie objętym kontrolą kadra dydaktyczna Ośrodka pogłębiała wiedzę i umiejętności uczestnicząc w różnych formach doskonalenia zawodowego. Proces podnoszenia kwalifikacji zawodowych następował zgodnie z przywołanym zarządzeniem nr 54 Komendanta Głównego SG w sprawie zakresu oraz szczegółowych zasad szkolenia funkcjonariuszy i pracowników SG.

4. NIK pozytywnie ocenia także wyposażenie Ośrodka w niezbędne pomoce dydaktyczne, jak również odpowiednie zabezpieczenie potrzeb w zakresie obiektów i pomieszczeń dydaktycznych oraz bazy żywieniowo - internatowej. Na koniec I kw. 2012 r. OSS SG dysponował 13 salami wykładowymi z 290 miejscami, biblioteką, 9 miejscami do zajęć symulacyjnych, krytą strzelnicą na 9 stanowisk, 2 halami sportowymi, siłownią na 32 stanowiska oraz 368 miejscami noclegowymi²⁶ w 139 salach sypialnych i kuchnią z 2 stołówkami²⁷.

Negatywnie jednak NIK ocenia wykorzystanie posiadanej bazy. Kontrola wykazała bowiem, że ilość osób uczestniczących w szkoleniach/kursach (w przeliczeniu na stan średnioroczny) wynosiła w 2010 r. - 45²⁸ osób, w 2011 r. - 127²⁹ osób, a w 2012 r. (I kw.) - 258³⁰ osób. Stopień wykorzystania bazy noclegowej wynosił zatem w 2010 r. - 23,4%, w 2011 r. - 40,4% i w 2012 r. (I kw.) - 70,1%, natomiast miejsc w salach wykładowych odpowiednio: 15,5%, 43,8% i 89,0%. Niski stopień wykorzystania bazy szkoleniowej miał bezpośredni wpływ na

²⁴ m.in. szkolenia z zakresu handlu ludźmi, kynologii, warsztaty szkoleniowe „Centralny Punkt Koordynacji Wspólnych Działań”; Konferencja szefów Ośrodków szkoleń Psów Służbowych z Krajów Unii Europejskiej.

²⁵ w tym funkcjonariusze na stanowiskach dydaktycznych (31 osób) posiadali przygotowanie pedagogiczne, zdefiniowane w §1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (...) (Dz. U. nr 50, poz. 400).

²⁶ W 2010 r. - 192 miejsca noclegowe, w 2011 r. - 314 miejsc noclegowych.

²⁷ zapewnia wydanie posiłków - w dwóch turach - dla 400 osób.

²⁸ kurs podstawowy 3 osoby, kursy doskonalące - 23 osoby, kursy specjalistyczne - 11 osób, inne przedsięwzięcia (odprawy szkolenia) - 8 osób.

²⁹ kurs podstawowy 59 osoby, kursy doskonalące - 27 osoby, kursy specjalistyczne - 16 osób, inne przedsięwzięcia (odprawy szkolenia) - 25 osób.

³⁰ kurs podstawowy 167 osoby, kursy doskonalące - 40 osoby, kursy specjalistyczne - 9 osób, inne przedsięwzięcia (odprawy szkolenia) - 42 osób.

wysokość kosztu jednostkowego szkoleń. W badanym okresie uległ on obniżeniu z kwoty 527,5 tys. zł w 2010 r., poprzez 176,0 tys. zł w 2011 r. do 22,8 tys. zł w I kw. 2012 r.

5. NIK pozytywnie ocenia wydatkowanie środków budżetowych na funkcjonowanie Ośrodka. Zgodnie planem finansowym³¹ w latach 2010 – 2012 (I kw.) OSS SG wydatkował łącznie 55.770,4 tys. zł, w tym wydatki na działalność szkoleniową stanowiły 93% (51.843,0 tys. zł)³², na remonty i inwestycje odpowiednio: w 2010 r. - 2.137,6 tys. zł, w 2011 r. - 1.095,0 tys. zł i w 2012 r. (I kw.) - 24,4 tys. zł. Na podstawie próby kontrolnej obejmującej 6 zamówień publicznych udzielonych przez OSS SG na roboty budowlane i dostawę generatora pary na potrzeby kuchni o wartości ogółem 1.056,5 tys. zł ustalono, iż zostały one zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³³, z jednoczesnym zachowaniem procedury określonej w decyzji nr 46 Komendanta Ośrodka z dnia 16 kwietnia 2010 r. w sprawie organizacji zamówień publicznych prowadzonych w OSS SG w Lubaniu.

6. NIK pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia władanie mieniem Ośrodka. Na koniec I kw. 2012 r. w trwałym zarządzie OSS SG pozostawały nieruchomości zabudowane Skarbu Państwa o powierzchni ogółem 13,9980 ha³⁴. Do celów dydaktycznych³⁵ Ośrodek wykorzystywał 23 budynki o łącznej powierzchni użytkowej 15.113 m². W wyniku przeprowadzonych oględzin pomieszczeń tych obiektów ustalano, że użytkowano je zgodnie z przeznaczeniem, a ich stan techniczny był dobry. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły przede wszystkim złego zabezpieczenia tarasu /przeciekanie wód opadowych/ w Obiekcie Szkoleniowym w Szklarskiej Porębie, zakurzonych ścian w salach wykładowych nr 1 i 101 (budynek nr 14), złego stanu technicznego toalet zlokalizowanych na parterze budynku internatu nr 6³⁶. Nieprawidłowości te zostały usunięte jeszcze w trakcie kontroli.

Dla wszystkich budynków wykorzystywanych do celów dydaktycznych prowadzono książki obiektów budowlanych wymagane art. 64. ust.1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane³⁷. Kontrola wykazała jednak, że w latach 2010 – 2012 (I kw.) Ośrodek nie przestrzegał terminów dokonywania przeglądów tych budynków, o których mowa w art. 62 ust.1 pkt 1 i 2 ww. ustawy. Opóźnienia sięgały od 1 do 432 dni w przypadku przeglądów rocznych (dot. 100% budynków) oraz od 17 do 448 dni w przypadku przeglądów pięcioletnich (dot. 87% budynków). Dodatkowo w przypadku jednego obiektu, do zakończenia kontroli nie dopełniono obowiązku przeprowadzenia przeglądu pięcioletniego, który powstał z dniem 28 kwietnia 2011 r.³⁸

Ponadto kontrola wykazała, że Ośrodek nie realizował zaleceń w zakresie usunięcia usterek stanu technicznego budynków wykazanych w trakcie przeglądów. Przeprowadzone w okresie listopad 2010 r. – luty 2011 r. przeglądy

³¹ Ośrodek sporządzał plan finansowy wg zasad zawartych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.

³² wydatki poniesione poza działalnością szkoleniową (3.927,4 tys. zł) dotyczyły zobowiązań zlikwidowanego Łużyckiego Oddziału SG w Lubaniu (2.097,4 tys. zł), obsługi logistycznej likwidowanych palców SG funkcjonujących uprzednio w strukturze Łużyckiego Oddziału SG (944,1 tys. zł) oraz wydatków Wydziału X Zamiejscowego Zarządu Spraw Wewnętrznych SG w Kłodzku z miejscem pełnienia służby w Lubaniu, pozostającego na zaopatrzeniu finansowym OSS SG w Lubaniu (885,9 tys. zł).

³³ Dz. U. z 2010 r. nr 113, poz. 759.

³⁴ dotyczy nieruchomości położonych w Lubaniu, w Gminie Platerówka (obręb Lubański Wielki Las) oraz w Szklarskiej Porębie.

³⁵ wraz z bazą żywieniowo-internatową.

³⁶ brudne ściany, dziury po wymianie instalacji sanitarnej w toaletach na I piętrze.

³⁷ Dz. U. z 2010 r. nr 243, poz. 1623 ze zm.

³⁸ koje nr 7-12 w Wielkim Lesie Lubański – ostatni przegląd pięcioletni w dniu 28 kwietnia 2006 r.

pięciolecie 18 obiektów wykazały we wszystkich z nich występowanie różnego rodzaju usterek, przy czym - wg stanu dzień 26 lipca 2012 r., tj. po upływie ponad 1,5 roku - w przypadku tylko 2 budynków (11,1%) usterki zostały całkowicie usunięte, w przypadku 12 (66,7%) usunięte zostały częściowo, natomiast w przypadku 4 (22,2%) pozostawały bez realizacji. NIK zwraca uwagę, iż jakkolwiek stwierdzone usterki nie powodowały zagrożenia życia i ludzi³⁹, to jednak brak ich pełnego usunięcia skutkował naruszeniem dyspozycji art. 60 pkt 1 prawa budowlanego nakazującej zarządcy obiektu utrzymywanie jego w należyтым stanie technicznym i estetycznym. Należy jednak podkreślić, iż zalecenia wynikające z okresowych przeglądów obiektów były ujmowane w sporządzanych przez Ośrodek planach potrzeb remontowych i konserwacyjnych, które realizowane były do wysokości przyznawanych środków przez Komendę Główną SG.

Wykorzystywane do celów dydaktycznych obiekty spełniały wymogi rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów⁴⁰, z wyjątkiem budynków nr 15 i nr 9, w których na I piętrach zlokalizowane były pomieszczenia internatu o powierzchni użytkowej ponad 200 m² (kategoria ZL-V zagrożenia ludzi), z uwagi na brak hydrantów wewnętrznych wymaganych przepisami §19 ust.1 pkt 2 lit. a ww. rozporządzenia.

Zbędne i zużyte mienie Ośrodek zbywał z zachowaniem procedury określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 maja 2010 r. w sprawie sposobu i trybu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego, w który wyposażone są jednostki budżetowe⁴¹. W latach 2010 – I kw. 2012 ze sprzedaży takich składników majątkowych⁴² OSS SG uzyskał wpływy w kwocie 11,6 tys. zł.

Ośrodek udostępniał podmiotom zewnętrznym obiekty (w tym sportowe i szkoleniowe) zgodnie z zasadami określonymi w stosownych decyzjach Komendanta OSS SG⁴³. Kontrola wykazała, że udostępnianie tych obiektów następowało poprzez zawarcie umów cywilno-prawnych (umów użyczenia⁴⁴ - dla jednostek podległych MSWiA oraz umów dzierżawy⁴⁵ – dla osób fizycznych i pozostałych prawnych). Z tytułu udostępnienia obiektów podmiotom zewnętrznym na podstawie zawartych 52 umów⁴⁶ w latach 2010 - I kw. 2012 Ośrodek zrealizował wpływy w łącznej kwocie 50,9 tys. zł. Nie wystąpiły zaległości z wykazanego tytułu oraz przypadki bezumownego korzystania z tego mienia.

7. W ocenie NIK funkcjonowanie nadzoru i kontroli w Ośrodku było prawidłowe. W latach 2010 – 2011 dwóch funkcjonariuszy SG zajmujących stanowiska specjalisty ds. nadzoru i kontroli Zespołu Stanowisk Samodzielnych OSS SG⁴⁷ przeprowadziło - zgodnie z planem – łącznie 4 kontrole wewnętrzne, w tym 1 kontrolę obejmującą działalność dydaktyczną Ośrodka (w zakresie planowania i realizacji szkolenia, jego ewidencjonowania oraz

³⁹ jak również nie mogłyby spowodować zagrożenie bezpieczeństwa mienia bądź środowiska, a w szczególności katastrofę budowlaną, pożar, wybuch, porażenie prądem elektrycznym albo zatrucie gazem.

⁴⁰ Dz. U. nr 109, poz. 719.

⁴¹ Dz. U. nr 114, poz. 761.

⁴² dotyczy używanych sortów mundurowych, sprzętu i mebli po zlikwidowanym Łużyckim Oddziale SG oraz złomu i przepracowanych.

⁴³ dotyczy: •decyzji nr 6 z dnia 7 stycznia 2010 r. w sprawie odpłatnego korzystania z obiektów sportowych i szkoleniowych OSS SG (obowiązywała do końca 2010 r.); •decyzji nr 10 z dnia 21 stycznia 2011 r. w sprawie odpłatnego korzystania z obiektów sportowych i szkoleniowych OSS SG.

⁴⁴ z tytułu ww. umowy biorący obiekt w używanie zobowiązany był do pokrycia tylko kosztów mediów.

⁴⁵ z tytułu ww. umowy najemca obiektu zobowiązany był do pokrycia kosztów mediów oraz czynszu najmu.

⁴⁶ w tym: 42 umowy użyczenia i 10 umów najmu.

⁴⁷ z dniem 1 listopada 2011 r. został utworzony Referat Nadzoru i Kontroli w Kierownictwie OSS SG w Lubaniu.

sprawowania nadzoru pedagogicznego). Wnioski sformułowane na podstawie uchybień wykazanych przez te kontrole zostały zrealizowane, o czym informowali kierownicy komórek kontrolowanych.

8. W badanym okresie do Komendanta Ośrodka wpłynęły łącznie 3 skargi, przy czym 2 pozostawiono bez rozpatrzenia (dotyczy skargi anonimowej⁴⁸ oraz skargi wycofanej na piśmie przez skarżącego). Pozostała natomiast skarga dotyczyła nagannego zachowania funkcjonariusza SG (zakłócenie ciszy nocnej) przebywającego w Ośrodku na dwudniowych zawodach strzeleckich i wraz z zebrany materiał dowodowy została przekazana do Komendanta Oddziału SG, który skierował funkcjonariusza na te zawody.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Zapewnienie terminowego przeprowadzania okresowych kontroli stanu technicznego obiektów dydaktycznych Ośrodka oraz bieżącego realizowania – w ramach posiadanych środków – zaleceń w zakresie niezbędnych napraw i remontów obiektów wynikających z tych przeglądów.**
- 2. Zapewnienie w budynkach nr 15 i nr 9 hydrantów wewnętrznych wymaganych rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów⁴⁹.**
- 3. Doprowadzenie do optymalnego wykorzystania posiadanej przez Ośrodek bazy naukowo-dydaktycznej oraz noclegowej poprzez zwiększenie ilości prowadzonych szkoleń/kursów.**
- 4. Podjęcie skutecznych działań w kierunku pełnej realizacji planów hospitacji w zakresie prowadzonych szkoleń/kursów.**

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK – w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 ustawy nowelizującej - oczekuje przedstawienia przez Pana Komendanta, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK (w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r. – w związku z art. 2 ustawy nowelizującej), w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego Panu Komendantowi przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK - w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 ustawy nowelizującej - termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK o sposobie ich rozpatrzenia.

⁴⁸ pozostawiono bez rozpatrzenia na podstawie § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 roku w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. nr 5, poz. 46) – podjęte działania wyjaśniające nie potwierdziły zarzutów zawartych w anonimie.

⁴⁹ Dz. U. nr 109, poz. 719.

